

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

IOAN MAȘCOVESCU

Când l-am întâlnit pentru întâia dată pe acest om, gândul m-a dus aproape de observația jurnalistului francez Robert Brasillach, care în 1943 scria în jurnalul său "Je suis partout", un adevăr etern și un sfat folositor mai ales în România dughenizată: "Dacă vrei să știi cine este un om, dă-i o funcție de conducere." Ei bine, pe Ioan Mașcovescu, primarul comunei Nițchidorf, oamenii îl aleg și îl vor realege, tocmai pentru că nicio funcție nu-i va schimba metabolismul. Niciun scaun nu va reuși vreodată să-l transforme din om în politician. Blajin ca un bunic ispitit mereu de copilărie, înțelept ca un sfetnic și hotărât ca un inginer, primarul Nițchidorfului a reușit să creeze în primăria pe care o conduce, un loc în care oamenii intră fără sfială. Înființată între 1784 și 1786, cu ocazia celui de-al treilea val de colonizări a șvabilor în Banat, comuna sa, poartă numele contelui Christoph von Nitzky, omul care i-a colonizat aici pe germani, păstrând și astăzi ceva din misterul coroanei. De ce scriu despre el? Pentru că m-a rugat să nu scriu! Dar mai ales, pentru că îl prețuiesc sincer pe acest om harnic și tăcut, bucuros de oaspeți ca de prieteni, care venit cu ani în urmă, ca tânăr inginer la Nițchidorf, nu a mai plecat niciodată.

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIAZĂ

Orice bărbat are nevoie de o soție, căci nu poate da vina pe guvern pentru toate lucrurile.

(Autor anonim)

Nu te căsătorești niciodată dimineața, căci nu se știe niciodată pe cine vei întâlni în acea noapte.

(Paul Hornung)

Suma de bani pe care și-o datorează unuia altuia doi oameni căsătoriți este incalculabilă. Există o datorie infinită, care poate fi plătită numai de-a lungul unei eternități.

(Johann Wolfgang von Goethe)

Orice femeie inteligentă care citește con-

tractul de căsătorie și apoi se mărită, merită să îndure toate consecințele acestui act.

(Isadora Duncan)

Principala cauză pentru care căsătoria este arareori un succes este că ea are loc de obicei între parteneri care nu sunt în deplinătatea facultăților mentale.

(Joseph Collins)

Ceremonia de căsătorie: o incredibilă escrocherie metafizică în care Dumnezeu și legea sunt implicați în treburile tale de familie.

(O.C. Ogilvie)

Verighetele: cele mai mici cătușe din lume.

(Autor anonim)

Căsătoria nu este un cuvânt, ci o sentință.

(Autor anonim)

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Timișoara este un unicat european prin cele trei teatre de stat, în trei limbi (Teatrul național, Teatrul german de stat, Teatrul maghiar de stat „Csiky gergely”), adăpostite în aceeași clădire cu Opera Română. Clădirea a fost ridicată în stilul Renașterii, după planurile arhitecților vienezi Helmer și Fellner pe la 1600 de piloți de stejar. La 27 aprilie 1872, fundamentul este terminat, în februarie 1873, clădirea este în roșu. Pe 12 ianuarie 1875 se inaugurează sala Reduta și pe 22 septembrie același an – sala teatrului. Pe 30 aprilie 1880, un incendiu devastează întreaga clădire. Vechea asociație teatrală, creditată de o societate austriacă, dă faliment. Primăria reia costurile restaurării, care se derulează între lunile martie-decembrie 1882. Pe 10 decembrie 1882 se reiau spectacolele de teatru, operă și simfonie. Pe 20 octombrie 1920 izbucnește un alt incendiu și clădirea suferă distrugerii mari. Între anii 1923-1928, lucrările de refacere costă peste 43 de milioane de lei și de derulează sub conducerea arh. Duiliu Marcu, care face modificarea fațadei și a interiorului. Fațada, înaltă de 41 m are forma unui monumental arc de triumf, suplu și distins; în perspectiva pieței Victoriei, înălțarea fațadei se încadrează în perspectiva generală. Interioarele sunt refăcute în stil neobizantin modernizat. Scena are dimensiunile de 13x25 m; cupola sălii are, și ea, 17 m diametru. Redeschiderea teatrului s-a făcut pe 15 ianuarie 1928 și cu festivism – pe 13 mai, același an.

Timișoara în anul 1900

Teatrul "Franz Joseph" - Teatrul Național "Mihai Eminescu" de astăzi, a fost construit între anii 1872-1875, după proiectele firmei arhitecților Hellmer și Fellner din Viena, în stilul Renașterii italiene. La 30 aprilie 1880, teatrul este distrus aproape în întregime de un incendiu, din care nu a mai putut fi salvată decât o parte din garderobă, un pian și biblioteca. A fost refăcut în 1882. În dreapta clădirii funcționa Hotelul Grand, cu o grădină de vară. (Colecția de ilustrate Octavian Lescu)

Teatrele german și maghiar s-au înființat în anul 1953 și funcționează în corpul din clădire dinspre str. Alba Iulia, acolo unde erau hotelul, restaurantul și cafeneaua Kronprinz și celebra sală de baluri Reduta – chiar sala de azi a celor două teatre. În timpul stagiunii teatrale, sala este folosită alternativ de cele două instituții. Tot așa este și sala mare unde Naționalul și Opera își alternează spectacolele. Tomuri întregi s-au scris și se vor mai scrie despre activitatea teatrală permanentă din Timișoara ultimelor două veacuri și jumătate. O tradiție culturală impresionantă, ce merită păstrată.

Ori de câte ori străbătem centrul orașului, privirea trece peste un monument cu valoare de unicat. Este vorba de statuia lupoaicei (Lupoaica de pe dealul Capitolului din Roma antică – unul dintre cele 7 care au constituit mai apoi orașul). Legenda spune că Romulus și Remus, doi copii, au fost găsiți și alăptați de lupoaica ce-și avea sălașul pe colina amintită mai sus. Odată mari, cei doi frați pun bazele Romei. Cultul fraților întemeietori a cunoscut un răsunset uriaș în Italia antică și în alte provincii romane. Cultul lupilor a fost o altă tradiție de milenii a majorității popoarelor europene, îngemănarea celor două culte a dat naștere unei legende cu o mare influență în sufletul oricărui popor de origine neolatină. În anii imediat următori Primului Război Mondial și, mai ales unirii ținuturilor românești, municipalitatea orașului Roma a făcut cadou marilor orașe ale României câte o copie a celebrei statui. Aceasta trebuia să fie un semn al latinității și al tradițiilor legături de sânge și suflet dintre italieni și români. La Timișoara, copia în bronz a fost așezată pe un soclu înalt de 4,96 m, ce imită o coloană antică. Amplasamentul monumentului este deosebit de impresionant: la jumătatea distanței dintre Operă și catedrală, chiar pe axa imaginară ce unește cele două clădiri monumentale. Statuia poate fi considerată drept punctul geometric central al Pieței Victoriei, în timp, iedera și verdeța s-au ridicat încet, încet pe coloană. Iar, spațiul verde din jur, cu culorile schimbătoare (după sezon) ale florilor, integrează armonios acest monument. Și nu putem să nu ne gândim la cei 2762 de ani de latinătate pe care-i evocă și pe care-i simțim.

Foaia de Brestovăț

Pagină editată de Primăria Brestovăț ■

DE VORBĂ CU PRIMARUL NOSTRU

(urmare din numărul anterior)

Domnule primar Eugen DOBRA, continuăm dialogul noastră din numărul trecut găzduit în chiar „Foaia Brestovățului” în acest început de martie în care iarna se îngână cu mult așteptata primăvară.

► Dacă tot ne aflăm în martie, îngăduiți-mi să transmit cu acest prilej, tuturor doamnelor și domnișoarelor comunei noastre, sincere urări de sănătate și viață lungă.

Domnule primar, iubesc fântânile la margini de sate...

► Ei, și asta am făcut! În anul care a trecut s-a forat o fântână arteziană în localitatea Coșarii. Ba mai mult, am finalizat și lucrările de alimentare cu apă în localitatea Brestovăț.

Domnule primar, dar pentru suflet, un dar pentru sufletul oamenilor ați făcut?

► Dacă vă spun o să credeți că mă laud.

Nu, voi spune că oamenii din Brestovăț știu să-și aleagă primarul.

► Vă mulțumesc, dar dacă ați amintit de oameni, vreau să vă asigur, că ei îmi sunt de mare ajutor, în toate realizările mele. În fond, eu pentru oamenii comunei muncesc și le mulțumesc sincer pentru sprijinul lor.

Deci, care e darul de suflet pe care primăria Brestovăț, îl face cetățenilor ei?

► Ei bine, aflați că suntem una din puținele comune din România, care avem tradiția unui festival de folclor. E vorba de, de acum consacratul festival-concurs „Câte stele-s pe Banat” desfășurat sub atenta pregătire a cunoscutei interprete de folclor, Elena Jurjescu, fiică a comunei noastre - și ajuns deja la a treia ediție. Trebuie să menționez aici faptul că din juriul festivalului-concurs, fac parte personalități ale folclorului românesc cum ar fi: prof. Gelu STAN, prof Anca AUGUSTA, prof. Ion OLTEAN, prof. Liliana Savu-BADEA, interpreta de muzică populară Aurelia ARDELEANU ori președinta „Asociației Ziariștilor Româno-Americană”, doamna Lia LUNGU și nu în ultimul rând, cunoscutul economist Nicolae IGNEA, fiu al locului, iubitor de folclor autentic și autor al unei frumoase monografii, închinată satului său natal, Coșarii.

Domnule primar, m-ați lăsat, fără întrebări. Ați realizat atâtea lucruri minunate, am uitat oare să consemnăm ceva?

► Poate mai putem aminti și din bucuriile elevilor.

Chiar așa, dar pentru elevi, ați făcut școala ca o casă nouă. Ați mai făcut și altceva?

► Desigur, am organizat o frumoasă excursie cu elevii Școlii generale cu clasele I-VIII din Bres-

tovăț și cu cetățenii care au dorit, la vizitarea Cetății Deva a Cetății Huniazilor din Hunedoara, a Rezervației Hațeg și a Mănăstirii Prislop, unde odihnește în veșnicie, părintele Arsenie BOCA.

Domnule primar, haideți să întoarcem fila din calendar, că m-ați copleșit cu realizările - nu fac primarii de orașe ce faceți dumneavoastră cu un buget infinit mai mic - să ne întoarcem cum spuneam, la anul acesta, 2011, ce activități culturale pregătiți pentru anul 2011?

► În primul rând, pregătim marile bucurii creștine, adică hramurile.

Mari sărbători bănățene.

► Exact.

Și sunt multe?

► Păi câte sate, atâtea rugi.

Să le luăm pe rând.

► De acord: Rugă din localitatea Lucareț, la Paștele Mic. Rugă din localitatea Teș, la Rusalii. Rugă din localitatea Brestovăț, la Sfânta Maria Mică. Rugă din localitatea Coșarii, la Sfânta Maria Mică.

Multă muncă pentru buna lor organizare...

► Și să nu uităm floarea de la pălărie...

Anume?

► Festivalul-concurs, "Câte stele-s pe Banat" - ediția a III-a.

Domnule primar, dacă vă mai întreb și ce proiecte în derulare aveți pentru anul în curs, e prea mult?

► Nu, doar pentru asta ați venit la noi; numai să le luăm pe rând.

Pe rând domnule primar.

► Într-o ordine absolut aleatorie, sau cum se spune pe la noi, așa cum îmi vin acum în min-

te, ar fi următoarele:

- Finalizarea lucrării de alimentare cu apă în localitatea Lucareț;
- Introducerea apei curente în localitatea Teș, - dacă ni se vor aloca fondurile necesare;
- Proiectul în valoare de 1 milion euro din fonduri europene pentru modernizare drumuri agricole - măsura 125;
- Asfaltarea tuturor străzilor pe localitatea Brestovăț;
- Asfaltarea drumului comunal Brestovăț - Coșarii;
- Construirea unei grădinițe moderne în localitatea Brestovăț;
- Dotarea tuturor căminelor culturale;
- Întreținerea (pietruirea) tuturor străzilor care vor rămâne neasfaltate în localitățile Lucareț, Coșarii, Teș și Hodoș;
- Asfaltarea a 400 de metri de drum, în localitatea Lucareț pe strada Bisericii și îmbunătățirea iluminatului stradal în toate satele comunei.

Domnule primar, vorbind cu dumneavoastră și aflând atâtea realizări palpabile, nu pot decât să vă felicit. Multe se pot face și cu bani puțini. Dar cu sportul cum stați? Să nu-mi spuneți că „trageți” să intrați în „A”...

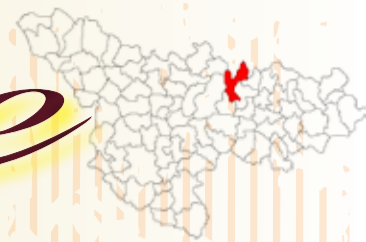
► Încă nu, noi, la nivel de comună avem o echipă de fotbal cu terenul în localitatea Teș, care activează în campionatul de promoție al județului Timiș, dar să nu credeți că suntem cum se spune în fotbal, „ciuca bătailor”. Iar la nivel școlar...

Cum, aveți activitate fotbalistică și la nivel școlar?

► Sigur, doar ei sunt pepiniera echipei de seniori, ei cum vă spuneam, la nivelul Școlii generale cu clasele I-VIII, din comuna Brestovăț, am participat cu echipa de fotbal a școlii la diferite turnee sportive, organizate în localitățile Belinț, Recaș ori Timișoara.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru răbdarea cu care m-ați ascultat și pentru felul sincer și deschis cu care ați întreținut dialogul nostru.

► Și eu vă mulțumesc și vă felicit pentru munca pe care o desfășurați întru promovarea cunoașterii activităților ce se desfășoară în cadrul primăriilor din această parte de țară; dar, nu aș vrea să închei, înainte de a transmite tuturor locuitorilor comunei noastre, la început de an, sincere urări de sănătate și de noroc la viață lungă, asigurându-i încă o dată, că atât Primăria comunei Brestovăț cât și Consiliul Local, vor fi alături de ei în permanență.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

Dești care ne cinstesc comuna

Domnul Ion MOȘOARCĂ - primarul comunei noastre a fost ales „Primarul anului 2010” din județul Caraș-Severin.

La mijlocul acestei luni, mai exact în data de 17 martie, a.c., în sala de protocol a complexului hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș, a avut loc prima întâlnire din acest an, a Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Cu acest prilej, domnul Vasile TODI, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a prezentat Senatului spre validare, numele personalităților propuse de către Comitetul Director al Uniunii pentru premiere. După cum aflăm din discursul președintelui Uniunii, discurs pe care îl publicăm mai jos, domnul Ion MOȘOARCĂ, primarul comunei noastre, se află alături de domnul Ion GOGA - primarul orașului Oravița, pe lista laureaților ce vor fi prezenți la Gala Premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, ce se va desfășura în data de 11 mai a.c., în sala de conferință a hotelului „Parc” din orașul Buziaș.

Cu acest prilej, colectivul de redacție al „Foi de Grădinari”, adresează domnului primar, sincere felicitări!

DOMNILOR SENATORI ȘI ONORAȚI INVITAȚI,

Permiteți-mi să vă urez "Bine ați venit!" La această întâlnire a Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, din Banatul pe care Eugeniu de Savoya, un prinț francez, pribeag și visător, care a servit Imperiul austriac sub trei împărați l-a eliberat de sub turci la 1716, după 164 de ani de ocupație păgână; și pe care un alt francez, Claude Florimond Mercy strănepotul eroului Ligii Catolice din timpul Războiului de Treizeci de Ani; Francis Mercy, l-a gândit ca un bijutier austriac.

Pentru cei invitați astăzi aici la prima întrunire a Senatului Uniunii din acest an, trebuie să precizez că Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric este o instituție, prima de acest fel din istoria - nu numai a Banatului ci și a țării, menită din face-re a ei, să reprezinte visătorii cu talent jurnalistic și niciodată pe cei care își fac din condei o lopată de întors banii, cultivând cu perfidie neliniștea șantajului. La temelia Uniunii stau șapte tineri,

PRIMARUL NOSTRU - "PRIMARUL ANULUI 2010" DIN JUD. CARAȘ-SEVERIN

care reprezintă Comitetul Director - ei sunt "pălmașii" - iar deasupra dâșilor se află Senatul Uniunii, în care anual sunt aleși din rândul celor premiați, alți trei senatori. Și în acest an, Uniunea

Jurnaliștilor din Banatul Istoric va acorda premii unor personalități din diverse domenii de activitate, ce vor fi propuse pentru validare Senatului de către Comitetul Director. Dar înainte de a da citire numelor viitorilor laureați, rog senatorii, prin vot deschis, să-și aleagă pentru o perioadă de patru ani, președintele.

Domnilor, poate vă întrebați ce drepturi și ce obligații are un senator. Ei bine, un senator nu are niciun fel de obligații, dar drepturi are. Are dreptul de a se opune, cu argumente pertinente, oricărei propuneri pentru premiere, făcută de Comitetul Director; are dreptul de a propune un om pentru a fi premiat și propunerea unui senator nu se supune votului, dar mai ales, un senator al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric are „fala” de a susține cu autoritatea sa, idealurile Uniunii și pe cei care slujesc adevărului cu cuvântul și prin acel adevăr, el să se veșnicească la rându-i prin cuvânt. Pentru că dacă este adevărat - și este - că totul e perisabil pe acest pământ, trebuie să înțelegem că doar cuvântul e veșnic. Amintiți-vă debutul Sfintei Evanghelii după Ioan: "La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul!" și veți înțelege cu toții că cel care slujește cuvântului, slujește lui Dumnezeu. Mai mare onoare nu există. Desigur, cuvântului care zidește și nu acela care coboară omul cinci centimetri sub porc.

Și acum, vă rog să-mi îngăduiți să propun Senatului spre confirmare - cu rugămintea de a completa cu alte personalități dacă considerați necesar - numele aleșilor pentru gala acestui an.

Voi începe cu județul Arad și anume cu domnul Gheorghe PLEȘ - primar al comunei Săvârșin și cu domnul Lucian STOICU - primar al comunei Vinga.

Din județul Caraș-Severin, nominalizați sunt domnii: Ion GOGA-primarul orașului Oravița, domnul Doru Dinu GLĂVAN, redactor-șef la Radio Reșița și domnul Ion MOȘOARCĂ, primar al comunei Grădinari.

Din județul Timiș, avem pentru validare pe domnii: Gelu STAN - muzicolog, Vasile Dorrel CĂDARIU - primar al comunei Ghiroda, Sabin POPESCU - regizor al Teatrului Național din Timișoara, Petru CAREBIA - primarul comunei Coșteiu, Sorin MUNTEANU - directorul stațiunii Buziaș, Iosif ȘARGAN

- primarul orașului Gătaia, Stelu IORDACHE - director al televiziunii Europa Nova, domnul Gheorghe Aleodor SOBOLU- primar al comunei Orțișoara, domnul doctor Ștefan COSTEA - medic neuropsihiatru - director al spitalului din Jimbolia, Ioan HAȚEGAN - istoric, domnul Kaba GABOR - primar al orașului Jimbolia și Cornel UNGUREANU - președintele Uniunii Scriitorilor filiala Timiș.

Din Banatul sârbesc e nominalizat minunatul jurnalist, domnul Costa ROȘU și cunoscutul scriitor Pavel P. FILIP.

Din Banatul unguresc, o reprezentantă de frunte a jurnalismului acelei părți din Țara Banatului, doamna Eva Iova ȘIMON.

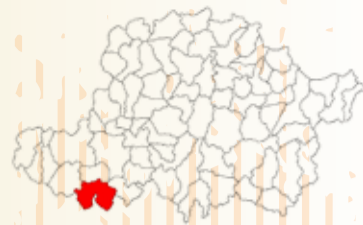
Să mai cuteze cineva să spună că noi nu prețuim doamnele!

Transparență administrativă

► HOTĂRÂREA NR. 3 din data de 10. 02. 2011 privind aprobarea bugetului local al comunei pe anul 2011.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

GRUPUL ȘCOLAR VINGA

Articol realizat de profesor ANA-MARIA ARDELEAN

“Educația este moștenirea cea mai bogată a fiilor noștri. Destul de avuți îi vom lăsa, dacă îi vom lăsa bine crescuți.”

Dimitrie Țichindeal (1775-1818)

PREZENTARE GENERALĂ

Primele documente despre localitatea Vinga datează din 1231 numindu-se astfel:

1231-PASS VINGA
1333-SACARDES DE VINGA
1403-VYNGA
1454-WERESWYNGA
1498-VINELA
1717-VIKA

Localitatea Vinga a fost întemeiată în anul 1741 de către bulgarii catolici din localitatea Ciproti. Ei au sosit pe aceste meleaguri după o răscălașă antiotomană în care au fost înfrânți, fiind nevoiți să se refugieze, colonizând și apoi înființând localitatea Vinga (cu numele Theresiopolis), loc unde au găsit doar niște grajduri părăsite. Au sosit pe aceste meleaguri împreună cu dascălii și cu călugării franciscani. Încă din 1741 se țineau cursuri de către călugării franciscani, învățământul îmbrăcând două forme: laic și confesional.

Localitatea a primit la 1 august 1744 privilegiul și a fost ridicată la rang de oraș.

Din 1744 se consemnează, ca funcționând la Vinga, o școală cu patru clase, cu limbile de predare bulgara și latina (Radu Petru, Dimitrie Onciulescu - *Contribuții la istoria învățământului din Banat*, București 1977).

Vicarul franciscan din Vinga era în același timp și învățător, păstrându-se o veche tradiție. Se scria cu alfabetul chirilic până în a doua jumătate a secolului XIX. Ultimul învățător care a mai predat folosind alfabetul chirilic a fost Nicola Patriscov. În anul 1758 funcționa la Vinga o clasă formată din 60 de elevi toți băieți.

La această clasă predă și Radu Popovici, adus din Țara Românească.

Începând cu 1 septembrie 1768, în actul oficial "Total Consignacion" și în rapoartele districtelor din Banat se consemnează, ca în magistratul din Theresiopolis (Vinga), era o școală cu 15 elevi și un învățător, unde elevii învățau citirea, scrierea,

socoata și cântarea (Victor Tircovnicu) - *Istoria învățământului din Banat până la anul 1800*, București 1979).

În 1776, apare Legea Învățământului (Patentul Școlar), care face referiri la organizarea învățământului elementar. Școlile confesionale și elementare, în limba bulgară au avut o influență imensă asupra educației și dezvoltării culturii etnicilor bulgari din Vinga. Condițiile istorice ale secolului al XVII-lea din Banat au fost marcate de interesele curții imperiale și astfel, începând din anul 1778, odată cu trecerea acestuia sub jurisdicția maghiară, învățământul cade sub presiunea autorităților maghiare. Acest lucru va avea acea urmare, opoziția intelectualității bulgare care va lupta împotriva abandonării predării în școală a limbii materne a etnicilor bulgari.

În anul 1871, se deschide o școală romano-catolică, bulgară, frecventată de 125 de băieți, în care limba de predare era preponderent latina. Această școală latină este desființată în 1784 printr-o hotărâre a împăratului Iosif al II-lea, revenindu-se la starea de dinainte de 1781.

Ulterior, limba latină, oficială în Ungaria și Transilvania a fost înlocuită cu limba germană, ca limbă oficială și astfel, școala latină devenea gimnaziu și este frecventată, atât de băieți cât și de fete.

În această perioadă, au predat la gimnaziul din Theresiopolis, Franz Cerni, Ioan Pocrin (Ceh), Georg Rainholt (Neamț), Bruner (Neamț), Lenmaister (care a predat în limba maghiară), iar Malkin a predat 38 de ani în limba bulgară.

În 1820, Theresiopolis își schimbă denumirea în Calista Vinga. Imediat după revoluția din 1848 se va trece treptat la adoptarea alfabetului latin în locul celui chirilic. Apar astfel primii dascăli care vor predă în școală în limba bulgară cu grafie latină: Nicola și Ioan Kosilcov, Iosif Ril, Rafael Budur, Franc Glas, Anton Dobroslov și directorul de atunci Iacob Smarka (venit în 1859) și alții.

Iosif Ril devine inspector școlar regal, iar Vinga ajunge centru cultural și spiritual al bulgarilor din Banat. În anul 1877, tânărul învățător, Leopold Kasilkov scoate o revistă numită "Calendarul bulgar", care apare până în anul 1893.

În anul 1881, tot acest învățător înființează primul ziar, care a apărut în trei limbi: "Vinganska Narudna Nuvala", "Vingai Neplap", "Vingaer Volkszeitung".

El transformă apoi acest ziar într-unul literar și de ridicare a conștiinței naționale a bulgarilor și va sluji pentru dezvoltarea limbii bulgare care a fost interzisă să se predea în școală prin ordinele ministeriale maghiare de la 1869 la 1879.

După eșecul memorandiștilor romani (1892-1894), care cereau dobândirea unor drepturi de-

Primarul comunei noastre, domnul Lucian Stoicu a fost ales „Primarul anului 2010” din județul Arad

În data de 17 martie, 2011 în sala de protocol a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș, a avut loc prima întâlnire din acest an, a Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Cu acest prilej, domnul Vasile TODI, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric a prezentat Senatului spre validare, numele personalităților propuse de către Comitetul Director al Uniunii pentru premiere. După cum aflăm din discursul președintelui Uniunii sosit la redacția noastră, discurs publicat integral de colegii noștri de la „Foaia de Grădinari”, domnul Lucian STOICU primarul comunei noastre a fost ales cu unanimitate de voturi, „Primarul Anului 2010, din județul Arad”. Alături de primarul nostru, Aradul va mai avea un laureat, în persoana domnului Gheorghe PLEȘ - primarul comunei Săvășin. Gala Premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric va avea loc în data de 11 mai a.c. în sala de conferință din incinta hotelului „Parc” din orașul Buziaș.

mocratice și libertăți culturale, aripile intelectualilor bulgari se frâng lovite de aceeași soartă și astfel are loc un regres în învățământ și cultură.

În aceste condiții apare școala cu limba de predare maghiară, cel mai cunoscut învățător al școlii maghiare de la finele sec. al-XIX-lea, fiind Marton Janos, care a redactat și o monografie a impunătoarei construcții a bisericii romano-catolice din Vinga.

Întrucât Vinga avea statut privilegiat de oraș și județ, în învățământ s-a predat doar în limbile bulgară și maghiară.

În 1892, în școala din Vinga au învățat 560 de copii, iar 48 de copii erau cuprinși în grădiniță. Cadrele didactice din acea perioadă au fost: Beyer Francisc, Soianov Ioan, Leopold Kosilkov, Marton Ianos și alții.

ACTIVITATEA SPORTIVĂ LA GRUPUL ȘCOLAR VINGA

Articol realizat de profesor PETRU LENGYEL, directorul Grupului Școlar Vinga

Ceea ce deosebește școala din Vinga de celelalte școli din județ este pasiunea pentru handbal. Tradiția handbalului în localitate datează de prin anii 1965-1970 când fostul liceu din Vinga "Mihai Eminescu" lua parte la diferite campionate naționale pe regiuni sub conducerea Profesorului Stefan BALIȚA, reușind rezultate foarte bune la nivelul regiunii Banat.

Cu trecerea timpului, azi în zilele noastre când tinerii preferă alte activități în detrimentul sportului, handbalul are aceeași trecere. Putem spune că este mai presus decât sportul rege, fotbalul. Echipa de handbal a băieților de gimnaziu se bucură de rezultate excepționale în ultimul deceniu.

În anul 2003 la Campionatul Național de la Suceava am ocupat locul al II-lea, finala fiind pierdută cu echipa gazdă din Suceava la un gol diferență.

În anul 2004 - locul II tot la Campionatele Naționale la Reșița, finala fiind pierdută cu Argeșul, Argeș - Arad după prelungiri.

În anul 2005 - Locul I finala disputată cu reprezentanta județului Dâmbovița.

În anul 2006 - locul II la Brăila fiind pierdută cu reprezentanta județului Bistrița-Năsăud.

În ultimii ani, din pricina unor motive obiective, nu am reușit repetarea acestor rezultate, dar în fiecare an am câștigat etapa județeană la O.N.S.S. (Olimpiada Națională a Sportului Școlar) 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 - participând la faza zonală de vest împreună cu reprezentantele județelor Timiș, Caraș-Severin, Mehedinți, Alba, Hunedoara și Arad.

Anul acesta finala pe județ s-a disputat în sala de sport a școlii generale Șiria, o sală de sport nouă. Am obținut din nou locul I cu acești băieți.

Conducătorul și antrenorul acestei echipe este Prof. Petru LENGYEL (Directorul Grupului Școlar Vinga din anul 1990) și el fost handbalist de performanță.

Încheiem acest articol cu speranța revenirii cu rezultate mai bune în perioada următoare. Echipa va participa la faza zonală în perioada 24-27 aprilie în localitatea Bozovici din județul Caraș-Severin.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

DE VORBĂ CU PRIMARUL NOSTRU

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule primar, am tras cu coada ochiului prin calendarul cu prieteni și am aflat că între zilele lunii care au trecut, se află și ziua dumneavoastră de naștere, motiv pentru care vă rog să-mi permiteți ca atât în numele colectivului de redacție al jurnalului „Banatul” - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric, cât și al meu personal, să vă adresez sincere urări de sănătate, noroc la viață lungă și La Mulți Ani!

► Vă mulțumesc și primiți vă rog, atât pentru dumneavoastră cât și pentru colegii de muncă, asemănătoare urări, din partea mea.

Oamenii vă laudă, că într-un timp scurt ați făcut multe pentru comuna Remetea Mare; este adevărat?

► Nu-mi stă în obicei să mă laud singur, dar dacă lumea vorbește așa o fi...

Păi haideți să vedem...

► Păi să vedem...

Să începem cu școala, pentru că dintre toate instituțiile, ea este cea mai importantă.

► Aveți dreptate, pentru că totul depinde de ea; atât prezentul, cât și viitorul. Am reușit, pentru că tot ați amintit de o instituție fundamentală, să montăm în condiții bune, la școală, încălzirea centrală și am finalizat și problema gazului pentru școală.

Și nu numai pentru școală...

► Da, am reușit să introducem gaz și la dispensarul uman.

Iar primăria Remetea Mare, așa cum spune un coleg ziarist, „arată ca scoasă din cutie”.

► Primăria, alături de școală și biserică, face parte din instituțiile fanion, ale unei localități. Știind acestea, am renovat și clădirea primăriei.

Dacă tot ați amintit de biserică, la lanova...

► Da, la lanova, biserica ortodoxă a fost dotată cu centrală de încălzire proprie.

La fiecare interviu pe care îl pregătesc cu un edil, o întrebare revine obsesiv.

► Care?

Dacă au dăruit oamenilor fântâni.

► Ați amintit de lanova, ei bine, chiar acolo am amenajat un izvor numit „Cetârnă”, iar la Remetea, am forat două fântâni pentru alimentarea cu apă.

Dar drumul?

► Drumul de la lanova la baraj l-am pietruit, cum pietruim și străzile din Remetea Mare și lanova, doar că în această perioadă, din cauza vremii, am întrerupt temporar lucrările.

Domnule primar, multe s-au realizat în timp relativ scurt, dar mai ales într-o perioadă de gravă criză financiară. Vă mai întreb totuși, pentru sport, s-a făcut ceva în comuna Remetea Mare?

► Baza sportivă a intrat și ea în lucrări.

Anume?

► Pentru început lucrăm la vestiare și la împrejurirea bazei.

Un interviu începe cu o întrebare și se poate încheia cu o rugămintă.

► Vă ascult.

Luna martie nu înseamnă doar a treia lună din calendar, ci și luna femeii. În această lună sunt două zile mai dulci, mai calde în viața oricărei femei...

► Ați venit în întâmpinarea unui gând al meu, pentru că îmi doream, la rândul meu, să vă rog să rețineți din spațiul acordat interviului nostru și o parte pentru a-mi îngădui să transmit prin „Foaia” noastră, tuturor doamnelor și domnișoarelor din comuna Remetea Mare, în chiar luna lor, ani frumoși de viață alături de cei dragi, sănătate și La Mulți Ani!

Spune nu violenței!

ARTICOL REALIZAT DE PROF. MIHAELA CEPEHA, DIRECTOR AL ȘCOLII CU CLASELE I – VIII REMETEA MARE, PROF. MARIANA DRĂGHIA, CONSILIER CU PROIECTE ȘI PROGRAME EDUCATIVE AL ȘCOLII CU CLASELE I – VIII REMETEA MARE

Școala, familia sunt la fel de importante pentru formarea unui tânăr, de aceea este important ce se întâmplă în școală și în afara sălilor de curs. Violența este un reflex al lipsei de educație și de informare. De aceea, ca dascăli, sprijinim, ne implicăm și demarăm o serie de inițiative educaționale, menite să stimuleze interesul și participarea tuturor celor implicați în procesul instructiv-formativ la pregătirea tinerei generații ca element activ al vieții sociale.

Ca dascăli, simțim nevoia să ocrotim și să ne apropiem cu înțelegere și căldură de copii și tineri. Atunci când în jurul nostru există și copii aflați în dificultate, avem datoria morală nu numai de a-i ajuta, dar și de a sădi în sufletul copiilor pe care îi educăm dragostea pentru semenii.

Copiii trebuie deprinși de mici să-i ajute pe cei cu care soarta nu a fost foarte generoasă, să nu-i uite, pentru că ajutându-i dovedesc bunătate, prietenie și omenie – toate acestea fiind valori morale de înaltă ținută.

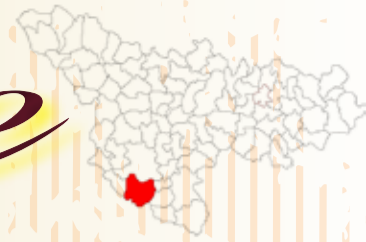
Dacă lecțiile de educație civică și de religie îi învață pe copii cum să se comporte, să fie mai buni și mai atenți cu cei din jur, acestea nu sunt suficiente. Este necesar să realizăm adesea și alte activități extrașcolare, educaționale prin care copiii sunt determinați să fie mai apropiați de cei care au nevoie de ajutor.

De aceea, datorită faptului că în perioada 14.02. 2011 – 18.02. 2011, în școli s-a desfășurat săptămâna antiviolenței, elevii și profesorii Școlii cu clasele I – VIII Remetea Mare s-au implicat într-un proiect educațional privind combaterea violenței în școli numit *Inocență fără violență*, sub sloganul “Spune NU Violenței”.

Atât elevii ciclului primar, cât și cei de la gimnaziu au participat la amenajarea unui panou care cuprinde sfaturi cu privire la combaterea violenței, afișe realizate de elevii de gimnaziu și o expoziție de desene realizate de cei mici. De asemenea, găsirea unui slogan adecvat temei proiectului a constituit o preocupare pentru elevi.

Sperăm că acțiunile întreprinse în cadrul acestui proiect au avut ecou în sufletele elevilor, iar ceea ce au învățat cu acest prilej vor pune în practică și cu alte ocazii.

Foaia de Banloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ

TOȚA CORNEL
JURCHIȚA FLORIN AUREL

primar
viceprimar

Balotă Mircea, consilier
Ban Constantin, consilier
Ianc Marțian, consilier
Dănilescu Daniel Liviu, consilier
Ostoia Ionel, consilier

PRM
PC
PNL
PSD
PSD

Popescu Marin, consilier
Roszus Gheorghe, consilier
Tifan Eugen, consilier
Trifonescu Lucian, consilier
Țăran Leontin, consilier

PD-L
PSD
PSD
PC
PSD

Repere

► Sediul consiliului local:

- Banloc nr. 405, telefon 0256/417222.

► Coordonate:

- 45°23'19" lat. N; 21°08'07" long. E.

► Repere istorice:

- 13 mai 1400 - localitatea este atestată documentar sub numele de „Byallak“;
- sec.XVII - se pare că la Banloc își avea reședința de vară pașa de la Timișoara;
- 1717 - aparține de districtul Ciacova, avea 85 de case, și se numea Panlogh;
- 1723-1725 - localitatea Banloc apare pe harta Contelui de Mercy;
- 1759 - începe construirea castelului din Banloc;
- 1836 - holera face în sat 31 de victime;
- 1848 - au loc lupte sângeroase între armata revoluționară maghiară și cea sârbă;
- 1894 - se înființează corul bărbătesc;
- 1915 - se înființează „Asociația de Desecare Banloc“;
- satului Partoș i se alipește cătunul Topolea;
- 1930 - în satul Soca locuiau 853 de sârbi și doar 30 de români;

- 1990 - șvabii din Ofsenița încep să emigreze în număr mare, satul devenind în timp unul românesc;
- 12 iulie 1991 - s-a înregistrat un puternic seism cu epicentrul în localitatea Banloc, cu magnitudinea de 5,5 grade pe scara Richter: au fost nouă răniți și un decedat;

- 2007 - Castelul din Banloc este concesionat pentru 49 de ani Mitropoliei Banatului;

► **Populația stabilă la 1 ianuarie 2010** - total = 2.843 de persoane, din care:

- masculin = 1.442 de persoane;
- feminin = 1.401 de persoane.

► **Numărul locuitorilor la 1 ianuarie 2009** = 1.134.

► Sate componente :

- Banloc, Ofsenița (1690, 1700, Obsenitz), Partoș (1333, Partas), Soca (1333, Zago).

► Instituții școlare:

- Școala cu clasele I-VIII Banloc;
- Grădinițe cu program normal: Banloc, Ofsenița, Partoș și Soca;
- Grădinița cu program prelungit: Banloc.

► Instituții sanitare:

- Dispensar medical: Banloc;
- Farmacie umană: Banloc;

- Dispensar veterinar: Banloc.

► Instituții culturale:

- Cămine culturale: Banloc, Ofsenița, Partoș și Soca;
- Biblioteca comunală: Banloc.

► Baze sportive și de agrement:

- Sala de sport: Banloc;
- Baza de agrement: Banloc.

► Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult:

- Biserici ortodoxe române: Banloc (1862-1869), Ofsenița (2000) și Partoș (1753 - monument istoric), compusă din: Biserica „Sf. Mihail și Gavril“ și Paraclisul Sf. Iosif cel Nou de la Partoș;
- Biserica ortodoxă ucraineană Soca (2002);
- Biserica Ortodoxă Sârbă Soca (1909);
- Mănăstirea Partoș (1333);
- Biserica romano-catolică Partoș (1894);
- Biserica baptistă Banloc;
- Biserica penticostală Banloc.

► Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

- Ruga în localitățile: ruga ortodoxă: Banloc (Înălțarea Domnului), Partoș (de Rusalii); ruga catolică: Partoș (8 noiembrie); ruga ucraineană: Soca (21 septembrie); ruga sârbească: Soca (7 noiembrie).

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș

Iosif cel Nou de la Partoș s-a născut în anul 1568, în orașul Raguză Dalmației, într-o familie de creștini valahi. Din botez se numea Iacob. A rămas orfan de mic, dar mama sa i-a dat o creștere aleasă. La vârsta de 12 ani a fost trimis la Ohrida să învețe carte. Când avea 15 ani, tânărul Iacob se călugărește. După cinci ani se duce la Muntele Athos și intră în obștea Mănăstirii Pantocrator, unde va primi numele de Iosif. Se face sihastru. Are darul facerii de minuni, vindecând multe boli, îndeosebi pe cei ologi.

Cuviosul Iosif Valahul ajunge duhovnic al călugărilor din Muntele Athos. Este rânduit egumen (preot călugăr)

la Mănăstirea Sfântul Ștefan din Adrianopol vreme de șase ani. Este numit egumen în Mănăstirea Cutlumus din Athos, ctitorie a domnilor Țării Românești. După ce formează numeroși fii duhovnicești, se retrage la liniște în preajma Mănăstirii Vatoped. Scrie cronicarul: "Dar, răposând mitropolitul Timișoarei, românii din Banat, călăuziți de Duhul Sfant, au ales pastor în locul lui pe Cuviosul Iosif Valahul, deși avea 80 de ani, fiind vestit în toate țările balcanice și cinstit ca sfânt încă din viață. În anul 1650 este hirotonit arhieru și așezat în scaunul de mitropolit al Timișoarei. Aici, bunul păstor s-a dovedit mare apărător al Ortodoxiei, mângâind și povățuind către Hristos timp de trei ani de zile Biserica Banatului. (...) A făcut și unele minuni spre lauda lui Dumnezeu și alinarea suferințelor unor credincioși, punând mâinile pe capul lor și rugându-se pentru ei. De asemenea, a stins cu rugăciunea sa focul ce cuprinsese partea de apus a Timișoarei. Căci ieșind din biserică cu Sfintele Taine în mâinile saje și rugându-se cu lacrimi, îndată a trimis Dumnezeu o ploaie puternică și s-a stins focul." În anul 1653, Sfântul Ierarh Iosif cel Nou se retrage la Mănăstirea Partoș, aici mai trăind încă trei ani, până în toamna anului 1656, când se stinge din viață la vârsta de peste 85 de ani. Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat la 7 octombrie 1956 și se face pomenirea lui la 15 septembrie.

PAN: STĂPÂN SAU FAUN?

Numele comunei Banloc se presupune că s-a născut prin contopirea a două cuvinte: numele zeului „Pan” și „loc”, cum ar veni - „Locul lui Pan”. Apoi „pan” a devenit „ban”, cu sensul de stăpân, iar Panloc a devenit Banloc, denumire păstrată și în prezent.

Un basoreliev aflat deasupra uneia dintre ușile de acces spre pivnița castelului din așezare îl înfățișează pe zeul grec Pan (Faunus la romani), protectorul turmelor și al păstorilor cântând la syrinx (nai). Mai multe statui în formă de fauni străjuiau altădată aleile parcului, fragmente ale acestora aflându-se în custodia Muzeului Banatului din Timișoara.

La același muzeu se află și alte lucruri de valoare arheologică ridicate din Banloc, cum ar fi o frumoasă fântână din piatră încrustată cu motive florale, lucrată de meșteri italieni în marmură de Carrara (foto).

Foaia de Păuliș

Pagină editată de Primăria Păuliș ■

INTERVIU CU PRIMARUL COMUNEI

INTERVIU REALIZAT DE
ANA-MARIA COTOȘPAN

Dascăl fiind prin destin, îngăduiți-mi să vă reamintesc că un profesor bun e cel care face ca lucrurile mai grele să pară ușoare. E posibil acest adevăr și din ipostaza primarului?

► Este posibil, dacă știi să aduci în fața cetățenilor proiectele pe care dorești să le faci pentru ei. Să-i convingi că un proiect pe care dorești să îl demarezi pentru comunitate nu se poate pune în practică în una sau două săptămâni, acesta necesită timp. Nu mă pot detașa de faptul că sunt dascăl, că trebuie să am răbdare în munca cu oamenii, să-i informez corect despre problemele actuale, să am un contact permanent cu cetățenii, să-i sprijin în greutăți, să fiu alături de ei în situații deosebite (incendii, calamități naturale, inundații, boli etc.).

Ce instituții, prin colaborare, vă apropie mai mult de oameni?

► Colaborarea deosebită cu școala, biserica, poliția și alți factori de decizie ne fac să fim mai apropiați de semenii noștri, să prevenim fenomenele infracționale în comunitate, să ne implicăm mai mult în educația tineretului prin diferite activități plăcute, utile și relaxante (jocuri, dansuri, festivități, excursii, activități sportive etc.).

Ce este mai important la un proiect?

► Ceea ce este mai important, este ca proiectele propuse pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației (apă, canalizare, drumuri, parcuri de agrement și de joacă etc), să le pui cât mai repede în valoare pentru cetățeni, pentru a se bucura de ele, având în același timp satisfacția tu ca primar că ai reușit să faci ceva pentru comunitate, să rămână în urma ceva de folos.

Sunteți unul din puținii primari pe care o comunitate îl girează pentru lung timp. Care credeți că este secretul longevității dumneavoastră?

► Acest secret al longevității mele ca primar consider că se rezumă în implicarea nemijlocită în problemele comunității, seriozitatea cu care privesc lucrurile din viața de zi de zi, sufletul pe care îl pun în tot ceea ce întreprind în Primărie și comunitate. Inițiativa în coordonarea activităților la nivelul comunei are o deosebită importanță pentru mine, relația cu toate colectivitățile locale, contactul

permanent cu cetățenii. Este necesar de multe ori să plecăm urechea la ce spun unii oameni mai în vârstă, ce spun tinerii, ce gândesc ei, să răspundem solicitărilor pe care le fac cei din jurul nostru.

Ușa primarului?

► Ușa primarului este permanent deschisă pentru membri comunității, indiferent de statutul lor. Cu multă răbdare le ascult problemele pe care le ridi-

că, greutățile cu care se confruntă încercând în spiritul legii să le rezolv.

Ce vi se pare cu adevărat important ca primar, în relația cu colectivitatea?

► Important este ca în colectivitatea pe care o am ca primar, problemele ridicate de persoanele care m-au ales să le notez și să le rezolv. Cuvântul dat să îl respect, iar ceea ce nu se poate rezolva legal să-i motivez omului pentru a înțelege. Consider, de asemenea, ca primar, „că trăiesc” pentru comunitate, sunt mereu în mijlocul oamenilor, imi place să rămân în urma mea în fiecare an câte un obiectiv sau două de investiții, Cămin Cultural, Sala de sport etc. Numai în felul acesta comunitatea mă va aprecia după „fapte” și nu după vorbe. De-a lungul carierei mele de director de școală și primar, mi-a plăcut corectitudinea, cinstea, omenia și principialitatea. Numai în acest mod mi-am putut câștiga încrederea oamenilor înainte de anul 1989 și după.

Dacă m-aș uita peste umărul anilor trecuți, ce obiective sunt realizate astăzi în Păuliș?

► Cu bucuria în suflet pot să spun că în localitatea unde m-am născut și copilărit Sâmbăteni, am reușit cu fonduri proprii, din bugetul local și sponsorizări să construim în 2008 un frumos Cămin cultural, care timp de 15 ani a fost o ruină. Am introdus în localitatea Sâmbăteni printr-un proiect guvernamental OG nr. 7/2006 rețeaua de apă pentru 1800 de locuitori care a fost finalizată în anul 2010, populația începând să se branșeze la rețea. În localitatea Cladova am reușit împreună cu Consiliul local prin două proiecte guvernamentale HG nr. 577/2006 să asfaltăm Drumul Comunal 69 Km 0,00-5,80 Cladova, lucrări care s-au finalizat în anul 2010. Tot din fonduri proprii ale bugetului local am reușit, în regie proprie, să construim un frumos parc în centrul comunei, „Parcul Central Căpitănuțului Fătu Ioan” eroul căzut în 1944 în luptele de la Păuliș.

(continuare în numărul viitor)

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

► HOTĂRÂREA Nr. 13, din 10.02.2011

Privind aprobarea utilizării excedentului în sumă de 24880 lei ca sursă de finanțare a cheltuielilor secțiunii de dezvoltare

Art. 1. Se aprobă utilizarea excedentului în sumă de 24880 lei ca sursă de finanțare a cheltuielilor secțiunii de dezvoltare pentru achitarea documentației „SF, documentație proiect înființare centru local de informare turistică și marketingul serviciilor legate de turismul rural în comuna Păuliș, jud. Arad”.

Art. 2. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Primarul comunei Păuliș și compartimentul contabilitate din cadrul Primăriei Păuliș și se va comunica: Instituției Prefectului – județul Arad; Direcției Generale a Finanțelor Publice Arad; Compartimentului Contabilitate care va face comunicarea tuturor celor interesați.

► HOTĂRÂREA Nr. 14, din 10.02.2011

Privind aprobarea preluării ca venit la bugetul local a sumei de 25 mii lei din excedentul rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli a activităților finanțate integral din venituri proprii, existent în soldul contului 5004 – Disponibil din venituri proprii ale instituțiilor publice de subordonare locală

Art. 1. Se aprobă preluarea ca venit la bugetul local, în contul 21.36.02.05. Venituri ale bugetelor locale – Vărsăminte din veniturile și/sau disponibilitățile instituțiilor publice a sumei de 25 mii lei din excedentul rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli a activităților finanțate integral din venituri proprii, existent în soldul contului 5004 – Disponibil din venituri proprii ale instituțiilor publice de subordonare locală.

Art. 2. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Primarul comunei Păuliș și compartimentul Contabilitate din cadrul Primăriei Păuliș și se va comunica: Instituției Prefectului – județul Arad; Direcției Generale a Finanțelor Publice Arad; Compartimentului Contabilitate care va face comunicarea tuturor celor interesați.

► HOTĂRÂREA Nr. 15, din 10.02.2011

Privind aprobarea bugetului general de venituri și cheltuieli al comunei Păuliș pe anul 2011

Art. 1. Se aprobă Bugetul local de venituri și cheltuieli al comunei Păuliș pe anul 2011, în sumă de 4369,33 mii lei, defalcat conform anexei nr. 1.

Art. 2. Se aprobă Bugetul centralizat al instituțiilor publice și activităților finanțate integral din venituri proprii al comunei Păuliș pe anul 2011, în sumă de 11,41 mii lei conform anexei nr. 2.

Art. 3. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Primarul comunei Păuliș și compartimentul contabilitate din cadrul Primăriei Păuliș și se va comunica: Instituției Prefectului – județul Arad; Direcției Generale a Finanțelor Publice Arad; Compartimentului Contabilitate care va face comunicarea tuturor celor interesați.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Viorel ILEA

Secretar,
Simona PASCU

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

(urmare din numărul trecut)

Maestre, ați greșit apropiindu-vă oamenii cu încredere?

► Da, acum când au trecut atâția ani pot spune că am greșit încrezându-mă în femei.

În femei?

► Da, am fost amăgit de femei...

Aveți de multe ori, de prea multe ori, viscol în aprecierea colegilor de scenă, de ce?

► Recunosc că am neînțelegeri și discuții contradictorii cu colegii mei de breaslă, dar dacă am făcut o obiecție eu ca dascăl de muzică consider că asta este menirea mea. Dacă observ o neregulă sau dacă observ că un coleg de-al meu face un compromis îi atrag atenția, dar într-un mod prietenesc, nu neapărat în modul de a urî pe cineva sau de a-l deprecia. Eu dacă fac observație unui coleg îi fac în mod constructiv. Eu ca profesor de muzică observ că un cântec nu-l reprezintă, că face un kitsch, că se pretează la compromisuri și când am ocazia să-i spun, îi spun prietenește, nu ca să-l jignesc. Sunt de multe ori înțeles în mod greșit și îmi pare rău că sunt catalogat ca răutăcios, eu cred că sunt un suflet destul de bun, un suflet care s-a născut într-o familie de oameni simpli, de oameni necăjiți.

"Pe pământ nu mai am nimic de învățat", spunea dramaturgul, poetul și scriitorul romantic Heinrich von Kleit. Dumneavoastră mai aveți ceva de învățat?

► Vreau să învăț să îmbătrânesc frumos.

Urez din tot sufletul jurnalului "Banatul" să dăinuiască câte zile va dăinui Țara Banatului!

Cam greu cu un suflet atât de tânăr.

► Da, sufletul rămâne mereu tânăr; nu mai am puterea fizică, dar și astăzi m-aș duce să joc fotbal cu copiii pe terenul de la Chișoda. Și acum intru în joc să joc brâul sau dacă mă duc undeva la o sindrofie în zona de munte a Banatului, când am o pauză și cântă colegii mei instrumental îmi place să joc.

Sufletul maestre...

► Da, sufletul.

Care a fost cea mai frumoasă perioadă din viața dumneavoastră?

► Cea mai frumoasă perioadă din viața mea, dacă ar fi să fac o glumă, am trăit-o pe timpul monarhiei pentru că eu m-am născut în 19 iunie 1947, iar Majestatea Sa a fost izgonită în 30 decembrie 1947. L-am prins la conducere pe Gheorghe Gheorghiu Dej și după aceea pe vremea lui Nicolae Ceaușescu chiar am fost obligat ca student să cânt la câteva partide de vânatoare ale tovarășului, când am fost luați cu arcanul de la facultate și ne duceau să cântăm la cabanele unde chefuiau tovarășii.

Și ați cântat?

► Am cântat și am fost preferatul prim-secretarului de la Dognecea, Telescu. El venea la toate spectacolele Casei de Cultură a studenților să mă urmărească, dar nu m-a chemat niciodată să-i cânt în particular.

La Ceaușescu...

► La Ceaușescu, om neinstruit, am apreciat faptul că îi plăceau romanțele, pentru că romanța face legătura între cântecul popular și muzica clasică.

E romanța doina orașului?

► Da, cam așa. E o muzică frumoasă, cu versuri foarte frumoase, seamănă cu melodiile maghiare, dar textele sunt deosebit de frumoase, unele chiar mai frumoase decât textele doinelor, având o filozofie extraordinară.

Sunteți extrem de exigent în ceea ce privește versul cântecului popular. Cum se naște folclorul domnule profesor Petrică Moise?

► Folclorul este un termen foarte pretențios și mereu spun asta, folclorul se naște ad-hoc, se naște pe câmp când țăranul se duce să are pământul, e singur în mijlocul pământului, el cu plugul și cu calul lui și cântă pentru el: „Dă-mi Doamne un plug și-un cuc/ Primăvara s-o ajung/ La lucru iar să mă duc/ La lucru iar să mă duc/ Plugul brazda să-mi răstoarne/ Plugul brazda să-mi răstoarne/ Cucul să-mi cânce pe coarne/ Mândra să-mi samene boa-

► Foto: Grațian NEAMȚU

be!". Țăla este folclor, punerea în scenă se numește muzică populară.

Ce trebuia păstrat de ieri, pentru a proteja astăzi, întregă, aura cântecului popular?

► Nu cred că este vina comunismului că în ziua de astăzi tradițiile și muzica noastră națională a fost lăsată de izbeliște. Au vină în egală măsură și cei care au fost după 1990 la conducerea țării, respectiv în Ministerul Culturii, chiar și organele locale, chiar și colegii de-ai mei care și-au bătut și își bat joc de muzica noastră națională și de tradiții.

Povestiți-mi un gest admirativ care v-a convins că viața merită trăită.

► Viața mea a fost marcată de o personalitate a satului nostru, Dumnezeu să-l odihnească, părintele profesor Aurel Jivi, profesor de istorie a bisericii universale la Facultatea de Teologie din Sibiu. A fost consăteanul meu și am copilărit cu dumnealui. Exemplul lui de om modest, smerit în fața lui Dumnezeu mi-a marcat viața și mi-a întărit convingerea că merită să trăiești în lumea asta chiar dacă am trăit pe vremea aceea, în vremurile de restriște și am suferit rigorile comunismului. Felul lui de a se comporta, felul lui de a se manifesta, felul în care-și iubea aproapele ca pe Dumnezeu mi-a dat convingerea că viața merită trăită în orice fel de condiții.

Spuneți-mi vă rog un exemplu în care ați văzut că omul poate trăi cu un centimetru sub porc?

► O întrebare provocatoare și mă feresc să dau un răspuns pentru că ar trebui să-mi denigrez conaționalii și nu vreau să fac asta, fiecare trăiește cum vrea el viața asta. Am cunoscut oameni care au făcut compromisuri și care m-au dezamăgit și care au trăit așa cum spuneți dumneavoastră un centimetru sub porc, dar nu vreau să dau nume și nu vreau să dau exemple. Păcat, că viața asta merită trăită și se poate trăi și frumos.

Cântați-mi o strofă dintr-un cântec care merită cântată.

► Îl invidiez pe Traian Jurchela, pe colegul meu de cântec pentru o strofă extraordinară pe tema norocului care zice așa:

„C-așa-i floarea dă noroc,
Ca și cărțile la joc.
Una aștepți și alta-ți vine
C-așa-i nărocul pă lume.”

Și încă una.

► Avem o doină în Banat care este un fel de cap d'oeuvre, cum ar spune francezul. Doina se numește Frică mi-e că mor ca mâne. O strofă din ea zice așa:

„Nu ce bucura bogace
Că-ți faci averi și palace
Că vine moarcea într-o noapce
Vine moarcea într-o noapce
Și le lași aicea toace.
Geaba-i aur și argint
Rămân toace pă pământ
Lucri azi și lucrî mâne
Ce miri cui dracu rămâne.”

E unul dintre cântecele greu de interpretat, e un cântec pe care l-a cântat Toma Gau, un interpret din zona de munte a Banatului, în anii '30, și a rămas și rămâne pentru mine, cel puțin după gusturile mele, ca cea mai frumoasă doină pe care o avem noi bănățenii.

Orice cântec, cred eu, are o poveste a lui. Cum a luat naștere eternul șlagăr, „Petre, Petre”?

► Cântam în vremea anilor 1978-1979 la un local din Timișoara care se numea „Ana Lugojana”, cu un chitarist care era și contrabasist de excepție și care se numea Petrică Anton. După o vreme am renunțat să mai cânt în acel local. Acolo era și fum foarte mult. El, Petrică Anton, devenise consăteanul meu prin căsătorie. Petrică era de origine romă

PETRICĂ MOISE (II)

și s-a însurat cu o țigancă de la mine din sat, care era vai de capul ei și trăia greu acolo în niște condiții mizerabile. Îi spuneam mereu că nu se va înțelege cu nevasta, că socru-său e om rău, că nu e el de ginere, el venit de la Sănnicolau. Petrică se îmbrăca foarte frumos, un țigan curat, neam de ghipteri, o specie de țigani care cântau, foarte talentați. Ei bine, Petrică Anton, domnișoară Ana-Maria, era la acea vreme cel mai bun contrabasist de la noi din vestul țării și într-o seară vine el un pic băut la mine și mă roagă să vin la „Ana Lugojana”, că el dă de băut în seara aia că am avut eu dreptate că nu este el de ginere și el se desparte de țigancă lui. M-am dus cu el acolo la local și acolo, el mai negru de supărare decât de... etnie, îmi spune: „Mă, mă despart de ea, ai avut dreptate, nu mă pot înțelege cu ea, am trei copii, dar nu mai pot, mă despart de ea.” „Mă stai cuminte, ai trei copii trebuie să te întorci la familia ta”. Îl liniștesc, trec zilele și într-o deplasare la o nuntă în Caraș-Severin, lângă Brebu, ne oprim la hotel "Silagiu" în Buziaș să bem o cafea și în parcare, Ionița Ienea, colegul meu, îmi pune o melodie sârbească. Cât timp ei s-au dus să bea cafeaua, eu am ascultat melodia la aparatul mașinii și am făcut un text prietenului și colegului meu Petrică Anton care sună cam așa:

„S-o îmbătat vecinul meu asară,
De năcaz că mândra-l lasă iară.
Și-o venit la mine năcăjât,
Să mă duc să beau cu el la birt.
Petre, Petre, nu ți-am spus eu ție,
Că nu-i bună viața la socrie,
Niciodată, să știi de la mine,
Viața asta nu ți-nea cu cine.
Voi muierilor sunceți dă vină,
Că de supărări îi viața plină,
Voi ne năcăjâți până la moarte,
Parc-o mamă v-o croit pă toace.”

Președintele nostru, al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi, spunea într-un debut de interviu realizat cu dumneavoastră și publicat în revista fanion a Trustului de Presă „Magazin”, citez: „În calendarul folclorului bănățean, Petrică Moise, trebuie socotit o duminică fără sfârșit.”

► Am replicat la aprecierile pe care le-a făcut despre mine că sunt prea elogioase, eu am fost mereu stânjenit de aprecierile pe care le face el la adresa mea. Eu nu fac decât lucruri normale. Eu dacă laud pe cineva, laud pentru meritele pe care le are. Mie mi se pare că el îmi atribuie niște merite pe care eu nu le am.

Dar atunci de ce ați acceptat ca ceea ce a scris despre dumneavoastră să apară pe coperta unui CD?

► Sincer?

Păi cum altfel?

► Mi-a plăcut formularea, este mai specială, mai deosebită. Apropo, de cât timp îl cunoașteți pe Vasile Todi?

Demult...

► Eu și mai demult. Și pot să te asigur că omul acesta remarcabil în lumea oamenilor de presă, cu un condei extraordinar, este de o inteligență scilpitoare și din respectul și prietenia pe care i-o port am dorit să apară pe coperta aceluia CD însemnările sale.

Maestre, jurnalul care va găzdui dialogul nostru, e viu, ce-i urați?

► Urez din tot sufletul jurnalului „Banatul” să dăinuiască câte zile va dăinui Țara Banatului!

COLEGIUL DIRECTOR:

Lucian STOICU – primar al comunei Vinga, județul Arad; Gheorghe NEICU – primar al orașului Anina, județul Caraș-Severin; Eugen DOBRA – primar al comunei Brestovăț, județul Timiș; Petru NICOARĂ – primar al comunei Păuliș, județul Arad; Ion MOȘOARCĂ – primar al comunei Grădinari, județul Caraș-Severin; Cornel TOȚA – primar al comunei Banloc, județul Timiș; Gábor KABA – primar al orașului Jimbolia, județul Timiș; Ilie GOLUBOV – primar al comunei Remetea Mare, județul Timiș

ISSN 2069 - 9689
ISSN-L = 2069 - 9689

www.revistabanatul.ro | revistabanatul@yahoo.com | 0754.426.526; 0745.856.779